

DOSTUPNOSŤ LIEKOV NA RAKOVINU SA NA SLOVENSKU ANI PO ROKU NEZLEPŠILA

Európska lieková agentúra (EMA) zaregistrovala len za minulý rok 9 nových inovatívnych liekov na rakovinu. Kým v prípade COVID-19 je na Slovensku možné dostať k pacientovi pomerne rýchlo aj neregistrované produkty, u inovatívnych onkologických liekov to trvá roky. Celkovo je z 95 moderných liekov na onkologické ochorenia registrovaných EMA v rokoch 2011-2020 na Slovensku dostupná len tretina z nich (31 liekov). Stále sme tak na chvoste Európy a sme na tom najhoršie aj v porovnaní so susednými a balkánskymi krajinami.

EMA REGISTROVALA

95 LIEKOV

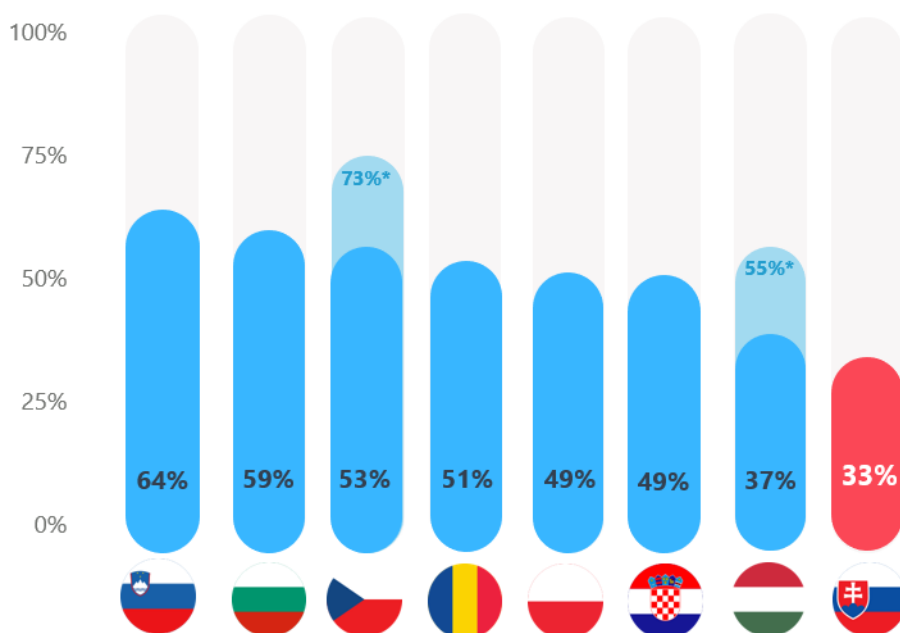
pre onkologických pacientov v EÚ

IBA 31 LIEKOV

JE ŠTANDARDNE DOSTUPNÝCH PRE PACIENTOV NA SLOVENSKU

Dostupnosť registrovaných onkologických liekov - stav február 2021

Registrované lieky EMA v rokoch 2011-2020 (podiel)

V porovnaní so situáciou z februára 2020 sa síce do úhrady dostal **JEDEN onkologický liek**, ich celkový počet však stále zostáva nižší, ako je to vo zvyšku regiónu.

Zdroj: AIFP, EMA registrácia 2011-2020, stav úhrad k februáru 2021

Metodická poznámka: Percentuálny údaj za jednotlivé krajiny predstavuje podiel hradených liekov na registrovaných liekoch v Európe v onkológii v rokoch 2011-2020. Celkovo bolo sledovaných 95 liekov, pričom báza analyzovaných liekov bola v porovnaní s predošlým rokom aktualizovaná a upravená. V prípade siedmich originálnych liekov boli totiž registrované ich generické alternatívy, ktoré sme z tohto dôvodu z analýzy vylúčili. Naopak, do porovnania vstúpilo 9 novo-registrovaných liekov. Situácia v ČR je zohľadnená prostredníctvom dvoch pohľadov – vrátane a bez mimoriadne hradených liekov spadajúcich pod § 16 zákona č. 48/1997 Sb (údaj označený v grafe hviezdičkou*). Situácia v Maďarsku je zohľadnená prostredníctvom dvoch pohľadov – vrátane a bez liekov spadajúcich pod tzv. name patient reimbursement. (údaj označený v grafe hviezdičkou*).

Údaje o registrovaných liekoch vychádzajú z verejne dostupných informácií Európskej liekovej agentúry EMA. Informácie o hradených liekoch v sledovaných krajinách sú zverejnené na oficiálnych stránkach lokálnych liekových agentúr, zdravotných poisťovní a ministerstiev zdravotníctva: (<http://www.sukl.sk>, <http://kategorizacia.mzsr.sk>, <http://www.hzzo.hr>, <https://ncpr.bg>, <https://www.nhif.bg/page/1466>, <http://www.sukl.cz>, <http://neak.gov.hu>, <https://www.ogyei.gov.hu>, <https://net.jogtar.hu>, <http://mz.gov.pl>, <http://www.ms.ro>, <http://www.cnas.ro>, <https://www.jazmp.si>, <http://www.cbz.si>) v analýze z februára 2020 ich bolo 86.

V ROKU 2020 PRIBUDOL NA SLOVENSKU IBA JEDEN NOVÝ ONKOLOGICKÝ LIEK

Napriek tomu, že na Slovensku je dostupná iba tretina moderných liekov, za rok 2020 vstúpil do systému úhrad zo zdravotného poistenia **u nás iba jeden onkologický liek**. Za rovnaké obdobie pritom pribudlo v **Rumunsku 11 nových štandardne hrazených liekov**, v **Českej republike ich bolo osem**, pričom ďalších päť nových liekov je v krajine hrazených cez tzv. §16. Slovensko tak uplynulý rok ešte viac prehĺbilo svoje zaostávanie za porovnateľnými krajinami regiónu.

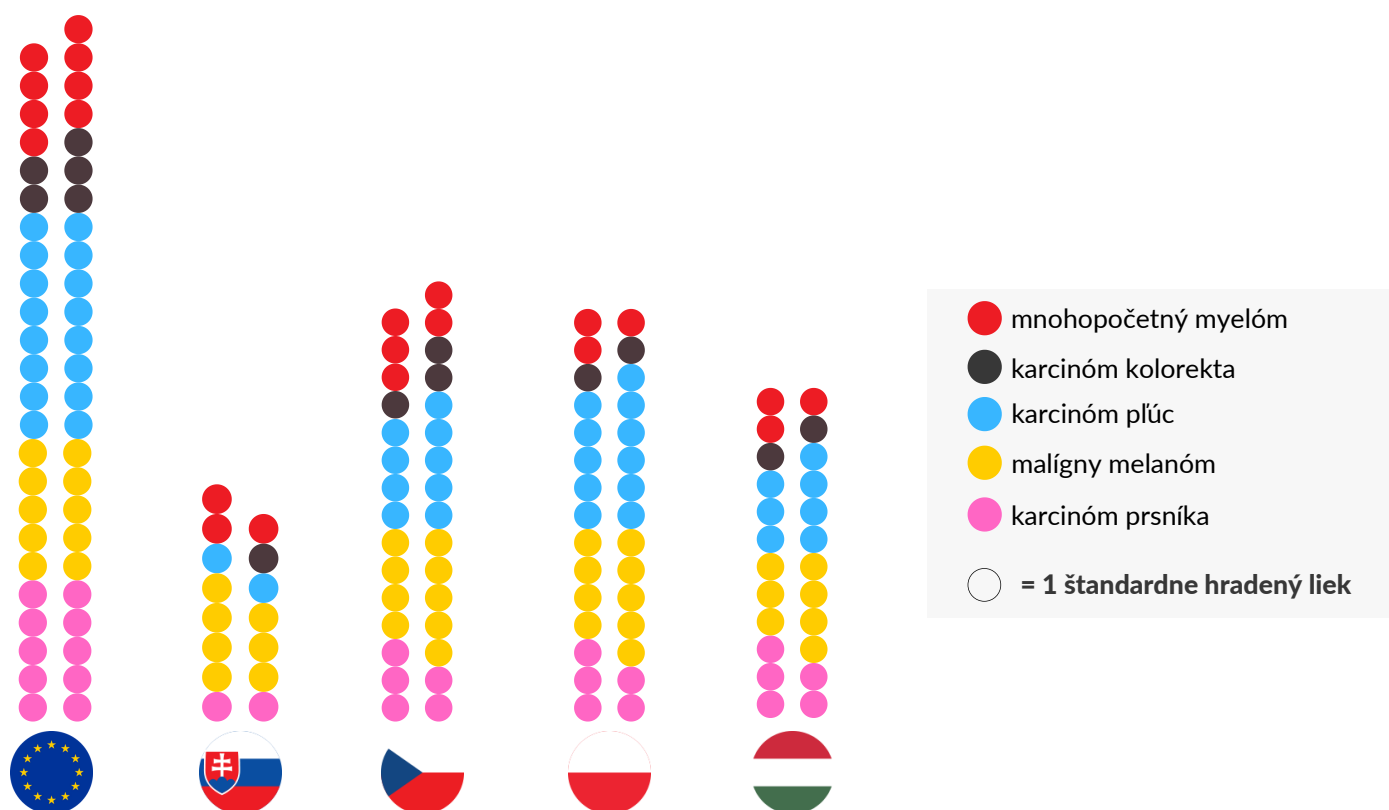
ČO TO V PRAXI ZNAMENÁ PRE NAŠICH PACIENTOV?

Ak sa zameriame na najčastejšie onkologické diagnózy - rakovina pľúc, prsníka a hrubého čreva, ale aj na ďalšie zákerné typy nádorov - malígnu melanóm (rakovina kože) a mnohopočetný myelóm (rakovina krvi), tak pre slovenského pacienta je **dostupných z celkového počtu 49, iba 15 registrovaných terapií**.

V praxi to znamená, že napríklad pri liečbe rakoviny prsníka môžu lekári v Poľsku, Česku či Maďarsku využiť z desiatich naposledy registrovaných liekov až päť. Na Slovensku **však majú v takýchto prípadoch lekári k dispozícii pre pacientky iba dva lieky**.

Dostupnosť moderných liekov – VYBRANÉ DIAGNÓZY

Onkologické lieky registrované EMA v rokoch 2011-2020 a hrazené lieky v krajinách V4 (počet; stav február 2021)

Zdroj: AIFP, EMA registrácia 2011-2020, stav úhrad k februáru 2021

Metodická poznámka: Údaj za jednotlivé krajiny predstavuje počet hrazených onkologických liekov registrovaných v terapii uvedených ochorení v Európe v rokoch 2011 - 2020. Údaj za EÚ predstavuje celkový počet registrovaných liekov. Situácia v ČR je znázornená bez mimoriadne hrazených liekov spadajúcich pod § 16 zákona č. 48/1997 Sb (údaj označený v grafe hviezdíčkou*). Situácia v Maďarsku je zohľadnená prostredníctvom pohľadu bez liekov spadajúcich pod tzv. name patient reimbursement. (údaj označený v grafe hviezdíčkou*).

ONKOLOGICKÍ PACIENTI V ČECHÁCH MAJÚ VÄČŠIE ŠŤASTIE

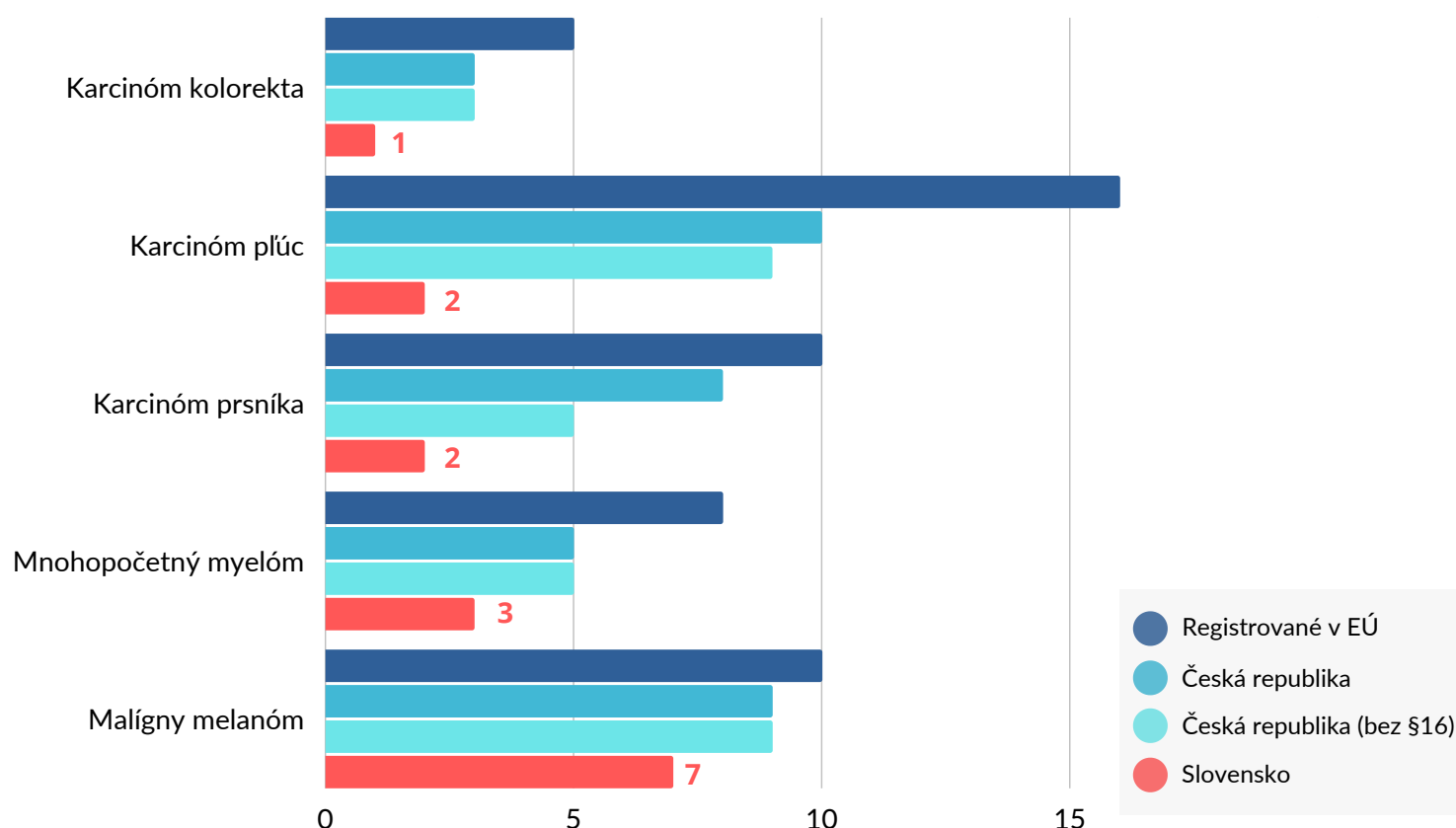
V porovnaní s Čechmi zaostávame v dostupnosti modernej terapie v každej onkologickej diagnóze. Najhoršie sú na tom však pacienti s rakovinou pľúc. Kým v ČR môžu byť liečení až deviatimi štandardne hrazenými terapiami (10, ak počítame aj tzv. §16), u nás len dvoma. Iba o málo lepšia je situácia v liečbe mnohopočetného myelómu, pri ktorej máme na Slovensku štandardne hrazené tri lieky, pričom v ČR je ich päť. Pacienti s rakovinou hrubého čreva majú u nás dokonca dostupný len jeden z piatich najnovších liekov, kým v ČR až tri lieky.

Špecifikom Slovenska je však skutočnosť, že tieto lieky sú častokrát hrazené len pre užšie skupiny pacientov, ako je odporúčané európskymi alebo medzinárodnými usmerneniami odborníkov. **Lieky tak často dostávajú iba pacienti v horších štádiách** ochorení, kde už môže byť na plnohodnotnú terapiu neskoro. Na druhej strane, v Českej republike je použitie týchto liekov podstatne širšie, ak nie úplne v súlade s medzinárodnými štandardmi.

V rámci spomínaných diagnóz, v SR je v súčasnosti najlepšia situácia v liečbe malígneho melanómu, kde môže byť v terapii využitých až sedem z desiatich liekov.

Dostupnosť moderných liekov – VYBRANÉ DIAGNÓZY

Onkologické lieky registrované EMA v rokoch 2011-2020 a hrazené lieky v SR a ČR (počet; stav február 2021)

Zdroj: AIFP, EMA registrácia 2011-2020, stav úhrad k februáru 2021

Metodická poznámka: Údaj za EÚ predstavuje celkový počet registrovaných liekov v rokoch 2011-2020 v uvedených terapiách. Situácia v ČR je zohľadnená prostredníctvom dvoch pohľadov – vrátane a bez mimoriadne hrazených liekov spadajúcich pod §16 zákona č. 48/1997 Sb.

Údaje o registrovaných liekoch vychádzajú z verejne dostupných informácií Európskej liekovej agentúry EMA. Informácie o hrazených liekoch v sledovaných krajinách sú zverejnené na oficiálnych stránkach lokálnych liekových agentúr, zdravotných poisťovní a ministerstiev zdravotníctva: (<http://www.sukl.sk>, <http://kategorizacia.mzsr.sk>, <http://www.sukl.cz>)